

UPPVIDINGE KOMMUN
info@uppvidinge.se

2024-06-04

1 (16)

Dnr- SI 2024:1802

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Åsedaskolan F-6 i Uppvidinge kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Åsedaskolan F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Åsedaskolan F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med jämställdhet i syfte att försäkra sig om att skolans alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna ytterligare förutsättningar för att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **4 december 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:1802) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Åsedaskolan F-6* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom att följa upp och analysera skolans kunskapsresultat, värdegrundsarbetet och undervisningens genomförande. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn följer upp verksamheten i olika forum som exempelvis ledningsgrupp, personalkonferenser och elevhälsoteamet (EHT). Vidare analyserar rektorn elevernas betygsresultat och måluppfyllelse varje termin tillsammans med elevhälsan och lärarna inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, vilket följer en struktur som huvudmannen tagit fram. Det framgår också att rektorn följer upp lärares förutsättningar, undervisningens genomförande och värdegrunden i undervisningen genom kontinuerliga träffar med EHT, förstelärare och arbetslagsledare, liksom vid medarbetarsamtal och i viss mån genom lektionsobservationer. I analysen sätter rektorn de olika resultaten i relation till varandra, exempelvis kunskapsresultat i relation till bilden av undervisningen.

Granskningen visar vidare att rektorn i sin analys har sökt förklaringar till resultaten och, utifrån en dialog med personalen, beslutat om förbättringsåtgärder. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår att rektorn identifierat samband och orsaker i resultaten och att utvecklingsområden valts utifrån rektorns analys av underlagen. Rektorn har också låtit personalen diskutera föreslagna utvecklingsområden för att skapa delaktighet och samsyn i utvecklingsarbetet under läsåret. Rektorn har i sin analys sett att den låga måluppfyllelsen i elevgruppen som läser svenska som andraspråk kan kopplas till brister i elevernas avkodning och läsförståelse. Därför har rektorn sett ett behov av att utveckla undervisningen gällande både lektionsstruktur och ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA), vilket är ett pågående kollegialt utvecklingsarbete på skolan. Rektorn har också uppmärksammat låga resultat i personalens enkätsvar gällande rektorns pedagogiska ledarskap, vilket lett till att rektorn arbetar för att tydligare leda och vara delaktig i olika forum. Vidare har rektorn i sin uppföljning och analys identifierat att det funnits en osäkerhet hos personalen kring rutiner och begrepp gällande elevers stöd och därför arbetar elevhälsan detta läsår med en tydligare struktur och för att utveckla en samsyn mellan lärare och elevhälsa. Vidare framgår att rektorn omfördelar resurser löpande i form av stödåtgärder på individ- och gruppnivå utifrån uppföljning i EHT. Exempelvis flyttas resurspersoner mellan årskurser utifrån de behov som uppstår och speciallärare genomför riktade insatser med lästräning för elever. Rektorns uppföljning visar vidare att trelärarsystemet inom årskurserna skapar goda förutsättningar för

lärarnas arbete genom att lärare kontinuerligt fördelar elever i olika grupper beroende på syfte och behov.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framgår att skolan har en mötesstruktur med forum där gemensamma arbets- och förhållningssätt diskuteras för att skapa samsyn och delaktighet i arbetet kring undervisning, trygghet och studiero. Lärare ges goda förutsättningar för samverkan i årskurslag, även om möjligheterna för samverkan är mer begränsade inom och mellan stadierna, eftersom kollegor med olika uppdrag i arbetslagen har andra möten som prioriteras. Vidare framgår att rektorn har organiserat för kollegialt lärande med mötestid en gång i veckan där arbetet i huvudsak leds av förstelärare. Det kollegiala lärandet utgår från rektorns val av utvecklingsområden och handlar innevarande läsår om lektionsstruktur, SKUA, elevhälsans arbete samt pedagogisk ledning. Rektorn försäkrar sig om att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen genom dialog med förstelärare samt i viss mån genom lektionsobservationer. Vidare framgår att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas i ett nära samarbete mellan professionerna. Rektorn leder ett arbete där elevhälsa och lärare samverkar utifrån elevernas behov och det finns tydliga rutiner för exempelvis lektionsstruktur och kränkingsanmälningar där både rektor och elevhälsa är ett aktivt stöd för lärare. Det framgår också att obehöriga lärare ges stöd av förstelärare samt av behöriga lärare inom årskursernas trelärarsystem.

Jämställdhet

Granskningen visar att rektorn visserligen följer upp skillnader i resultat mellan pojkar och flickor, men att det saknas en fördjupad analys av dessa och att rektorns ledning av jämställdhetsarbetet på skolan är svag. Av inkommen dokumentation samt intervju med såväl rektorn som elevhälsan och lärare framgår att rektorn följer upp kunskapsresultat och kartlägger trygghetsenkäter samt kränkingsanmälningar utifrån kön. Av intervju med rektorn framgår att det finns skillnader i kunskapsresultaten mellan flickor och pojkar på så sätt att pojkar har lägre måluppfyllelse och betyg än flickor, men att skillnaderna inte har analyserats av rektorn och att rektorn inte heller har vidtagit några specifika åtgärder i syfte att motverka dessa skillnader. Vidare framgår att jämställdhet visserligen ingår som en aspekt i skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling, men att det inte specifikt har lyfts fram i trygghetsarbetet under innevarande läsår. Vidare framgår att lärare ger vissa exempel

på hur de tar upp jämställdhetsfrågor i undervisningen och i årskurslagen. Exempelvis framgår att lärare väljer att visa bilder på yrken utifrån ett normkritiskt perspektiv. Det finns också ett samarbete mellan enstaka lärare och skolbibliotekarien i valet av normkreativa böcker och samtal kring stereotypa könsroller. Arbetet med jämställdhet i undervisningen sker dock på enskilda lärares egna initiativ och är inget som styrs eller följs upp av rektorn.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med jämställdhet i syfte att försäkra sig om att skolans alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn följer upp kunskaps- och trygghetsresultat utifrån kön så saknas en analys av skillnader i pojkars och flickors resultat. Det finns inte heller i övrigt ett systematiskt jämställdhetsarbete som rektorn leder på skolenheten. Utan en fördjupad analys av könsskillnader i resultat är det svårt för rektorn att försäkra sig om att eleverna ges samma förutsättningar att lära och utvecklas oberoende av kön.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar ett strategiskt jämställdhetsarbete där lärarna under rektorns ledning diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Genom att kartlägga den egna verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv blir det möjligt att få syn på utvecklingsområden och styrkor som går att koppla till det systematiska kvalitetsarbetet. Kartläggningen bör omfatta uppföljning och analys av kunskapsresultat, men även utbildningens organisering, innehåll och arbetssätt behöver löpande följas upp på ett sådant sätt att könsmönster uppmärksammas. Det kan handla om att analysera kränkingsanmälningar eller könsmönster som synliggörs genom elevhälsans arbete. Likaså kan det handla om att arbeta kollegialt för att synliggöra egna normer kopplade till kön och öka personalen kunskap om jämställdhet. Rektorn behöver vidare försäkra sig om att all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Rektorn kan exempelvis leda ett kollegialt arbete med att utforma gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen i olika ämnen gällande val av material, undervisningsexempel och läromedel. Andra inslag som kan bli aktuella är att i medarbetarsamtal ta upp frågor om hur personalen aktivt och medvetet arbetar med jämställdhet i såväl undervisningen som andra aktiviteter i utbildningen. För att

arbetet ska anses vara strategiskt behöver det finnas en långsiktig plan för hur personal ska få hjälp att ta ut riktningen för olika val de behöver göra. Skolans arbete och strategier behöver också följas upp och omprövas så att de får avsedd effekt.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Variation, aktivt lärarstöd och struktur med målfokus

Granskningen visar att undervisningen är varierad och att eleverna genomgående ges ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med lärare och elever samt lektionsobservationer framgår att undervisningen växlar mellan olika arbetsformer och arbetssätt med en god balans mellan olika aktiviteter och uppgifter. Lärarna planerar för variation utifrån olika elevgruppers behov och använder olika metoder i undervisningen, såsom förmedlande genomgångar och interaktiva gruppdiskussioner. Eleverna arbetar såväl i grupp som i par med bänkkompis och enskilt. Lärarna låter också eleverna använda laborativt material och illustrerar problemlösning med hjälp av detta. Vidare framgår att eleverna ges ett aktivt lärarstöd genom att lärare cirkulerar i klassrummet och handleder eleverna vidare i arbetet med uppgifter. Exempelvis förtydligar lärarna instruktioner, använder bildstöd, ställer motfrågor och förklarar på olika sätt samt ger tips och ledtrådar istället för att ge eleverna de rätta svaren direkt. På lektioner som Skolinspektionen observerar använder lärare tavlan i klassrummet för att skriva upp elevexempel som de sedan använder i genomgången för de andra eleverna. Det framgår också att lärarna uppmärksammar de elever som inte räcker upp handen för att säkerställa att eleverna förstått och bibehåller motivationen hela lektionen.

Granskningen visar vidare att undervisningen både är strukturerad och målfokuserad. Av intervjuer med såväl rektorn som elevhälsan, lärare och elever samt lektionsobservationer framgår att det finns en tydlig grundstruktur för lektionerna med inledning, aktiviteter och avslutning samt att lektionsstrukturen förtydligas med hjälp av bildstöd. Lektionernas innehåll och mål går igenom av lärarna såväl muntligt som skriftligt på tavlan eller med hjälp av projektorn. Vidare framgår att lärare i olika sammanhang lyfter syftet med undervisningen och att detta oftast sker i början och

slutet av arbetsmomenten. Lärarna planerar medvetet teman i undervisningen i relation till exempelvis aktuella årstider och samhällshändelser, vilket gör att syftet blir tydligare för eleverna. Vidare framgår att avslutningar av lektionerna kan se olika ut, men att lärare ofta sammanfattar lektionen och låter eleverna utvärdera vad de lärt sig genom att visa tummen upp eller ner, eller genom att skriva lappar som sätts upp på tavlan.

Stimulans och utmaningar utifrån elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärare aktivt arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära i undervisningen. Av intervjuer med lärare och elever samt lektionsobservationer framgår att lärare ger positiv respons på elevernas arbetsinsatser, uppmuntrar dem att göra sitt bästa och motiverar eleverna att arbeta, komma vidare och utmana sig själva. Vid en observerad lektion genomför eleverna exempelvis övningar där de uppmanas att försöka slå sina egna rekord utan att jämföra sig med andra elever. Vidare berättar lärarna att de påvisar elevernas utveckling genom att jämföra med elevens tidigare arbeten, bland annat gällande skrivutveckling. När eleverna tydligt kan se en utveckling i sina texter ökar detta elevernas självförtroende. Lärare berättar också att de fångar elevernas intressen och motiverar eleverna i undervisningen genom att exempelvis ha frågesport, använda sig av naturen utanför skolan eller låta eleverna välja böcker utifrån intresse i samband med att klassen ska arbeta med skönlitteratur.

Granskningen visar vidare att lärarna anpassar innehållet i undervisningen för att utmana elever på olika nivåer. Av inkommen dokumentation och intervjuer med elevhälsan, lärare och elever framgår att eleverna utmanas på sin nivå genom att de får arbeta med uppgifter med olika svårighetsgrad utifrån var de befinner sig kunskapsmässigt. Ett exempel på hur lärarna anpassar undervisningen är att eleverna ibland får arbeta vid valbara stationer med olika svårighetsgrader inom samma ämnesområde. När det gäller exempelvis läsförståelsetexter finns det också olika nivåer för att alla elever ska kunna vara delaktiga i arbetet. Inom ramen för skolans trelärarsystem delar lärarna ibland upp elever i grupper utifrån vilken nivå eleverna ska utmanas på i olika sammanhang, och elever kan också flyttas mellan grupperna för att utmanas på rätt nivå. Det framgår också att lärarna har ett nära samarbete med elevhälsan i arbetet med anpassningar av undervisningen, att lärare delar exempel på uppgifter med varandra och att lärarna förutom differentierade uppgifter i läromedlen själva skapar eget material för att anpassa undervisningen och utmana elever med uppgifter på olika nivåer.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att elever ges goda möjligheter till reflektion och olika strategier för sitt lärande genom de uppgifter och aktiviteter som genomförs i undervisningen. Av intervjuer med såväl lärare som elever samt av lektionsobservationer framgår att lärare ställer öppna frågor utan givna svar och att eleverna uppmuntras att komma med egna förslag på lösningar, samt att eleverna reflekterar över vad de har lärt sig enskilt, i par och i grupp. Det framgår vidare att lärare arbetar med elevernas strategier för lärande på både kort och lång sikt. Lärarna berättar bland annat att de genom modellering undervisar om skrivprocesser med olika exempelsvar. I ett längre tidsperspektiv används elevernas tidigare texter som lärare sparar för att jämföra med senare texter och därmed synliggöra elevens utveckling. Vidare framgår att lärare och elever diskuterar och utvärderar elevernas kunskapsutveckling vid utvecklingssamtalen och att lärare kontinuerligt pratar med eleverna om hur de ska nå sina uppsatta mål i olika ämnen.

Granskningen visar vidare att eleverna regelbundet görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Av intervjuer med elever, lärare och lektionsobservationer framgår att lärarna har en dialog med eleverna under lektioner för att fånga in elevernas intressen och synpunkter på undervisningen. Lärarnas goda relationer med eleverna är en viktig förutsättning för att kunna fånga upp elevernas synpunkter och exempelvis rikta uppgifter mot enskilda elevers intressen utifrån lärarens kännedom om och relation till eleven. Någon lärare låter också eleverna rösta fram innehåll till en utvald lektion som eleverna själva får hålla i med stöd av läraren. Vidare framgår att lärare i sin samplanering för teman i årskurslagen lämnar utrymme för elevernas synpunkter i anslutning till kommande arbetsområden och att planeringen kan förändras utifrån elevernas förslag. Exempelvis förekommer att lärare låter eleverna fylla i en form av diagram och uttrycka vad de redan kan, vad de vill lära sig och slutligen vad de har lärt sig för att fånga in elevernas intressen och synpunkter i anslutning till ett nytt arbetsområde. Det finns också exempel på lärare som använder en så kallad tankebok för att eleverna i slutet av veckan ska kunna skriva om hur de tycker att undervisningen har varit.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Arbetet med studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete med ett gemensamt förhållningssätt till studiero och att eleverna också är delaktiga i arbetet med att skapa studiero på skolenheten. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn och personal framgår att regler och rutiner gällande studiero tas upp i kollegiet i början av varje nytt läsår och att det finns ett pågående kollegialt utvecklingsarbete kring lektionsstruktur och ledarskap i klassrummet, där arbetet med studiero ingår. Diskussionen såväl inom kollegiet som med eleverna om deras upplevelse av studiero är ett viktigt inslag i skolans strategier för studiero. Eleverna är delaktiga genom klass- och elevråd, vilket i sin tur genererar gemensamma ordningsregler på skolan och specifika klassrumsregler i de olika klasserna. Det förebyggande arbetet för studiero på skolan inkluderar exempelvis att lärare vid behov skapar olika elevgrupper inom årskursen, använder olika placeringar för elever i klassrummet samt att det finns tydliga rutiner för lektionsstrukturen med bildstöd. Det finns ett gemensamt förhållningssätt bland lärarna, även om arbetet anpassas utifrån elevgruppernas behov, och eleverna känner igen sig i de gemensamma strukturerna i undervisningen vilket främjar studieron. Det framgår också att lärares åtgärdande arbete för att skapa studiero i klassrummen ger effekt, som när läraren höjer rösten eller visar tecken för olika ljudnivåer eller vem elever får föra samtal med. Studieron beskrivs generellt som god på skolan och resultaten för området studiero på Åsedaskolan F-6 i Skolinspektionens enkät vårterminen 2023 är högre än indexvärdet för riket.

Arbetet med trygghet

Granskningen visar att det bedrivs ett medvetet arbete med att skapa trygghet för eleverna på skolan och att personalen har ett gemensamt förhållningssätt i detta arbete. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn, elevhälsan, lärare och elever framgår att trygghetsarbetet på skolan bygger på kartläggning och analys. Elevernas trygghet kartläggs genom enkäter, kränkingsanmälningar, trygghetsvandringar och genom att rektorn riktar frågor kring trygghet till elevrådet. De samlade kartläggningarna följs kontinuerligt upp och analyseras av skolans trygghetsteam. Detta ligger sedan till grund för det främjande och förebyggande arbetet på skolan. Av enkätresultaten framgår bland annat att eleverna upplevt otrygghet i omklädningsrummen på idrottslektionerna, i matsalen samt vid fotbollsplanen. Åtgärder har vidtagits utifrån enkätresultaten för att öka tryggheten genom att extra personal närvarar i omklädningsrummen, att matsalen har utökats

med ytterligare en lokal samt att fotbollsplanen har schemalagts för elevgrupper vid olika tillfällen och att lagen delas upp av personal och inte av eleverna själva. Trygghetsteamets analys ligger också till grund för insatser under läsåret i form av riktade aktiviteter, filmer och värdegrundsövningar som lärare genomför i klassrummen. De riktade aktiviteterna gäller till exempel konflikter på fotbollsplanen, kompisveckor eller faddersystemet mellan årskurser. Det främjande och förebyggande arbetet sker även genom hög vuxennärvaro ute på rasterna och skolan har utifrån trygghetsvandringarna fördelat personal att röra sig i de områden som identifierats som otrygga av eleverna. Vidare framgår att rektorn leder ett arbete med personalens samsyn kring trygghetsarbetet bland annat genom att använda en tydlig modell med stöd av huvudmannen, där elevernas bästa ska tas i beaktning. Personalen har också arbetat med kränkingsanmälningar utifrån Skolverkets moduler där rektorn har fört diskussioner med personalen om vad som bör anmälas och vad en kränkning är.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn i viss mån följer upp och analyserar skillnader i omdömen, betyg samt resultat på nationella prov i syfte att identifiera eventuella avvikelser ur ett likvärdighetsperspektiv. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår att rektorn uppmärksammat skillnader i betyg och omdömen mellan ämnen och elevgrupper. Vidare har rektorn uppmärksammat att resultaten på nationella prov förra läsåret var lägre än betygen i flera ämnen. Rektorn har sökt förklaringar till detta och bland annat uppmärksammat att avvikelser kan bero på vilka lärare som är betygssättande i årskurs 6. Utifrån detta har rektorn haft samtal med berörda lärare. Rektorn har också sett att måluppfyllelsen är lägst i ämnet svenska som andraspråk och att eleverna med svenska som andraspråk även haft lägre måluppfyllelse i flera andra ämnen. Det framgår dock att rektorn ser andra förklaringar

till detta än bristande likvärdighet i betyg och bedömning. I lägre årskurser ser rektorn däremot att en generellt högre måluppfyllelse i något ämne kan förklaras av att skriftlig bedömning inte ingått i underlaget för omdömen.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar vidare att rektorn ger lärare vissa förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg men att rektorn inte tydligt leder och styr detta arbete. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att lärare har vissa förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor inom årskurslagens trelärarsystem och att detta sker utifrån behov och på enskilda lärares initiativ. Det finns också vissa möjligheter i form av tid för lärare att kvalitetssäkra bedömningar mellan årskurser, men rektorn styr inte detta arbete och följer inte heller upp att tiden används till samverkan kring bedömning. Vidare framkommer att kvalitetssäkring av bedömningar kan förekomma inom kommunens så kallade lärgrupper, där skolenhetens lärare samverkar med lärare från andra skolor, men att det endast sker i begränsad omfattning eftersom tiden oftast används till andra pedagogiska frågor. Lärarna i årskurs 6 samverkar dock med andra skolor i kommunen vid bedömning och uppföljning av resultat på nationella prov. Rektorn har också infört en organisation på skolenheten med förutsättningar för lärare i arbetslaget 4-6 att sambedöma de nationella proven i årskurs 6. Liknande förutsättningar för sambedömning av nationella prov i årskurs 3 finns däremot inte för lärarna på skolenheten eller i kommunen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna ytterligare förutsättningar för att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg.

Granskningen visar att även om det finns vissa förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra omdömen och betygssättning med kollegor inom årskursernas trelärarsystem och i samband med nationella prov i årskurs 6, så ger rektorn ingen tydlig ledning gällande övrig samverkan i kollegiet kring omdömen, betyg eller bedömningar. Utan en regelbunden kvalitetssäkring och samverkan för lärare riskerar bedömningar, omdömen och betyg att bli mindre likvärdiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger samtliga lärare ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg genom en strukturerad och systematisk samverkan kring bedömning. I detta ingår att lärare får tid och möjlighet att regelbundet och tillsammans med kollegor diskutera till exempel

hur de kan bedöma olika examinationsuppgifter och hur de nationella proven och bedömningsstöden kan användas som underlag vid omdömen och betygssättning. Rektorn behöver också försäkra sig om att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Detta kan rektorn med fördel ansvara för genom att exempelvis delta vid möten då lärare diskuterar bedömning, ge tydliga instruktioner till samtalsledare, ge uppdrag till förstelärare samt utforma tydliga mötesstrukturer. Målet ska vara att bedömningar som lärare gör är allsidiga, rättvisande och likvärdiga. Genom samverkan kring bedömning kan lärare på skolan få en samsyn kring kunskapsnivåer och bedömningssituationer, vilket i sin tur kan ge en ökad likvärdighet i bedömning och därmed minimera risken för skillnader i bedömningar mellan elevgrupper, lärare och ämnen.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Johansson

X Måns Holmstedt

Föredragande
Signerat av: Måns Holmstedt

I handläggningen av ärendet har även utredare Nerman Hopovac medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16 och 17 april 2024. Besöket genomfördes av Måns Holmstedt och Nerman Hopovac.

Åsedaskolan är en F-6 skola med 312 elever i årskurs 1-6 i Uppvidinge kommun. Skolan leds av en rektor.